

HOEFHAMER

NIEUWS

Hoefhamer Nieuwsbrief • Behoud laatste smederij Elburg! • November 2007, nr. 6, jaargang 2

Hoefhamer Nieuws nr. 6

Beste donateur / vrijwilliger,

U heeft zojuist de zesde convocatie met het meest recente nieuws over museumsmederij De Hoefhamer van de deurmat opgeraapt. Het bestuur hoopt dat u dit schrijven weet te waarderen en dat u het wilt gebruiken om een beetje reclame voor de smederij te maken, want dat kunnen we wel gebruiken! Wellicht dat uw familie, vrienden en/of burens onze stichting ook willen steunen door middel van een jaarlijkse donatie van vijftien euro.

Schenkeningen

In de afgelopen periode is het stichtingsbestuur weer verblijd met waardevolle schenkingen, waarvan een aantal gebruikt gaat worden in de tentoonstelling i.o.

- Wout Hammer en Jan Meier uit Kampen stonden o.a. een fraai ingelijste prent en een 'hoefnagelschaal' uit een smederij uit Noord-Holland af.
- Van het Cobramuseum te Amstelveen kregen we maar liefst drie levensechte aambeelden. Deze fraaie objecten zijn echter gemaakt van kunststof, vederlicht en dus heel goed in te passen in de tentoonstelling op zolder.
- Peter van Beek schonk de stichting de eerste zeven jaargangen van het tijdschrift De Hoefsmid (1896 e.v.) en het prachtig geïllustreerde boek *De technologie van het ijzer* van H.C. Grosjean (1901). Hierin hoofdstukken over o.a. de smederij, verwerking van ijzerdraad (naainaalden, spelden, spijkers, hoefnagels enz...),

vervaardiging van snijdende werktuigen (mes, heft, zakmens, schaar enz...), vervaardiging van kettingen maar ook een hoofdstuk over de schaatsenfabricage en het rijwiel.

- Willem van Drie zorgde voor 'persoonlijke beschermingsmiddelen' in de vorm van leren schorten, gehoorbeschermers en veiligheidsbrillen. Op de schorten is inmiddels de naam van de museumsmederij geborduurd! Alle gulle gevers worden bij deze van harte bedankt... en goed voorbeeld doet goed volgen!

Snurkend ijzer

In het tijdschrift *De Hoefsmid* lasen we het volgende wonderbaarlijke verhaal, dat we u niet willen onthouden:

Onlangs werd een smid te Sheffield, na een drukken dag, 's nachts gewekt door een geluid van snurken. Meenende dat het zijn echtvriendin was, die hem in zijn slaap gestoord had, gaf hij haar een liefdevollen stoot, maar het geluid hield aan. In het aangrenzend vertrek sliepen een paar leerjongens: de baas stond op, schudde hen wakker, - maar het snurkend geluid hield niet op. De smid moest er het zijne van hebben en begaf zich in het duister naar den kant vanwaar het snurken scheen te komen: dat was de smederij. Een waarlijk, daar hoorde hij, tot zijn verbazing duidelijk het zingend geluid uit het aambeeld komen. Het geval werd spoedig ruchtbaar en de smid kreeg talrijk nachtelijk bezoek, want ieder wilde het blok ijzer hooren snurken. Zoo kwam de zaak den bekenden hoogleeraar Dobbeyen ter oore, en na een onderzoek gaf de geleerde deze treffende verklaring. Het vreemde geluid werd veroorzaakt door onregelmatige schommelingen van de ijzermoleculen, als gevolg der overgrootte vermoeienis die het aambeeld, in de drukke smederij, weken lang te verduren had gehad. Daar de smid op ongestoorde nachtrust prijs stelde, liet hij op raad van den hoogleeraar het aambeeld een paar weken in de open lucht ongebruikt staan, en inderdaad: thans is het snurkende geluid nagenoeg uit het ijzer verdwenen.

(uit: *De Hoefsmid*, 7^e jaargang / 1902, nummer 5)

Boven: De prent en 'hoefnagelschaal' van Wout en Jan.

Midden: Drie aambeelden uit Amstelveen.

Onder: Unieke tijdschriften en een prachtig geïllustreerd boekwerk.

Rechts: De maandagavond-cursisten o.l.v. Sjouke van der Graaf aan het werk met leren schorten.

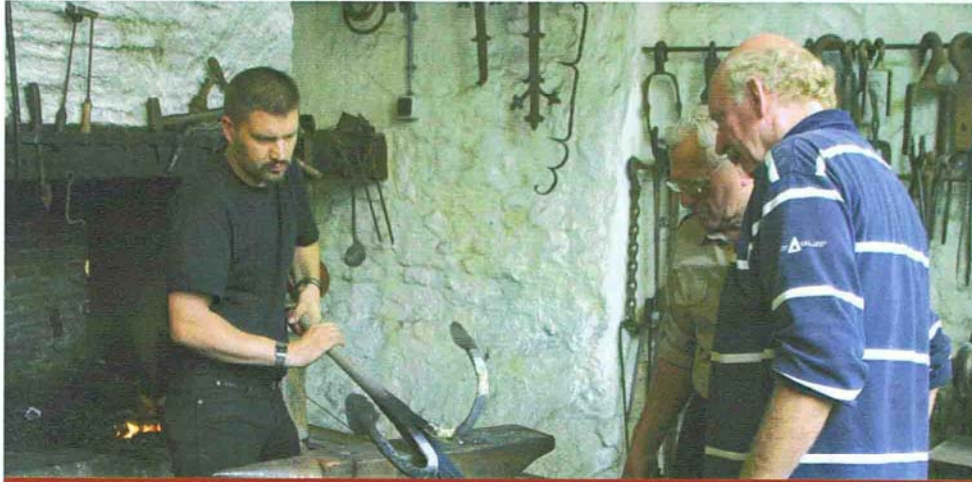
DE HOEFHAMER

MUSEUMSMEDERIJ ELBURG

OMD

Open Monumentendag / Botterdagen 2007 was een succes, ook voor de museumsmederij De Hoefhamer. Voor een groot deel was dit te danken aan de Gele Rijders uit 't Harde: hoog te paard en prachtig geüniformeerd trokken de ruiters in de drukbezochte binnenstad en bij de

schoon gemaakt, een 400 jaar oude stoflaag is verwijderd, veel rommel weggegooid en muren geschilderd. Door aannemersbedrijf Den Besten uit Elburg is een fraaie berging gemaakt en een looprabit van aluminium traanplaat. De plannen van het ontwerp bureau DJO uit Den Haag zijn verder uitgewerkt, er zijn afspraken gemaakt

V.l.n.r.: Wout Hammer, Hendrik Smit en Tom Boersma in actie.

overvolle haven veel bekijks. Het beslaan van de paarden in de Smedestraat door hoefsmid Willem Veldkamp was – met name voor de vele jeugdige toeschouwers – spectaculair: De stichting was voor het eerst op de Bottermarkt aanwezig met een fraaie kraam, waarop allerlei gesmede producten waren tentoongesteld. De verkoop van met name onze vreugdewippers

Fraai geüniformeerde Gele Rijders en Rijdsters poseren in de Smedestraat.

en Hoefhamerbier verliep uitermate goed, de werving van donateurs viel helaas wat tegen. De stichting kreeg in de weken na OMD van een aantal mensen foto's aangereikt waarvan we hier (jammer genoeg maar) een paar afdrucken. Het bestuur wil hierbij alle medewerkers en fotografen nogmaals hartelijk bedanken voor getoonde inzet en medewerking.

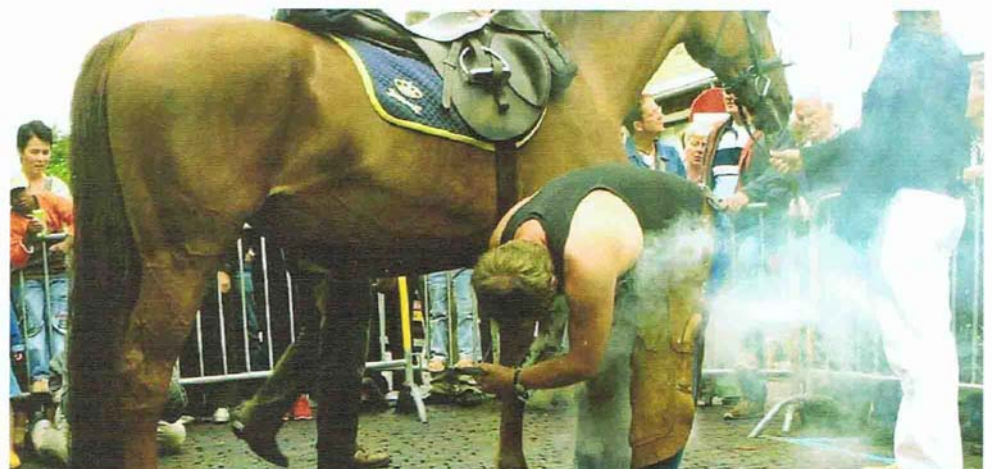
Tentoonstelling

De inrichting van de zolderverdieping met een tentoonstelling over het ambacht van de hoefsmid vordert langzaam, langzamer dan het bestuur een tijdje geleden nog wilde toegeven. Het bedenken en maken van een redelijk professionele tentoonstelling, hoe klein dan ook, is blijkbaar tijdrovender dan gedacht. In de afgelopen maanden is de zolderverdieping grondig

met Böhmer Project uit Dronten betreffende het maken van een zestal vitrines en Do-it the Signmakers, gevestigd aan de Nuns peterweg te Elburg, gaat het grafische werk (composities van teksten en illustraties) leveren. Nu moeten de kosten van een heuse 'travaille' met neppaard nog worden geoffreerd, de verlichting worden uitgezocht enz., enz... en dan kan eindelijk worden begonnen met de daadwerkelijke inrichting. In de volgende Hoefhamer Nieuws hopen we u de datum van de opening te verklappen!

Autogeen lassen

Zoals u wellicht weet, worden in de smederij cursussen smeden voor beginners en gevor-

Hoefsmid Willem Veldkamp druk in actie, gadeslagen door tientallen nieuwsgierigen

derden gegeven. Er is zoveel belangstelling voor deze cursussen dat er momenteel een wachtlijst van ca. vijftien personen is. In januari 2008 krijgt iedere belangstellende bericht over cursusmiddagen, – avonden en tijden en worden de nieuwe groepen cursisten samengesteld.

Drie paarden staan 'geparkeerd' voor de museumsmederij.

In het bestuur is het idee geopperd het aanbod enigszins uit te breiden met een cursus autogeen lassen. Hiervoor moeten een paar voorzieningen worden getroffen én overleg worden gepleegd met de huidige cursusleiders Sjouke van der Graaf en Hendrik Smit. Alhoewel het een beetje prematuur is kunt u, wanneer u belangstelling heeft voor een dergelijke cursus, dit doorgeven aan het secretariaat (tel: 0525-681548 / e-mail: tbergstra@xs4all.nl)

Samenstelling bestuur

Inmiddels is het bestuur van onze stichting weer volledig. Tom Boersma, Jufferenstraat 17 te Elburg, is bereid gevonden de opengevallen plaats van wijlen Dries Huizenga in te nemen. De overige bestuursleden heten Tom Boersma van harte welkom en hopen op een goede samenwerking.

Het bestuur bestaat momenteel uit de volgende heren: Henk Hulst (vz.), Tom Bergstra (secr.), Ben van Eerde (penn.), Tom Boersma, Wim Bultman, Theo Kuiper en Henk Walles (pr).

DE HOEFHAMER

MUSEUMSMEDERIJ ELBURG